

BAŞI SARIKLI AYAĞI ARIKLI HALK OZANI ÂŞIK ŞEFKÂTÎ

Hüseyin UYSAL¹

I. ÖZET

Dünya üzerindeki 72 millet arasında önemli bir yere sahip olan Türk milleti yani atalarımız, tarih sahnesinde sadece savaşçı kimlikleriyle ön planda bulunmamışlar, teknolojik ve kültürel olarak da dünya medeniyetlerine örnek olmaya muvaffak olmuşlardır. Çok geniş bir coğrafyada hayat sürmüş olan atalarımız, Malazgirt Savaşı'yla Anadolu'ya yerleşmişlerdir. Tarih boyunca çok farklı medeniyetlerin kültürel, siyasi ve askeri birikimini taşımış olan bu toprakların kültür mirası, atalarımız tarafından bir kez daha yoğrulmuştur. Bizler böyle bir sentezin üzerinde vücut bulmuşuz. Bizim en önemli görevlerimizden birinin, bu medeniyeti devam ettirmek ve gelecek kuşaklara aktarmak olduğumuzu düşünmekteyim.

Bu çalışmamda Anadolu'nun muhtelif köşelerinde âşık unvanı taşıyan ve çaldığı sazla kendi sesi, muhayyilesi vasıtasıyla halkının duygu, düşünce ve heyecanlarını dile getiren halk şairlerinden Âşık Şefkâtî'yi anlatmak istiyorum. Son yıllarda sayıları iyice azalan, hak ettikleri değeri bulamayan halk şairlerinden, Âşık Şefkâtî'yi kendisiyle yaptığım röportaj ve bu röportaj sırasında kaydettiğim ses kayıtlarının yardımıyla sizlere ulaştırma amacındayım.

Bu çalışmam sayesinde hak ettiği ilgiyi görememiş, yazdığı şiirleriyle parmakları nasır tutturacak kadar alkışı hak eden Âşık Şefkâtî'yi edebiyat camiasına tanıtmak, halk şiiri meraklılarına belletmek, gelecek kuşaklara kaynak olacak bir eser bırakmak arzusundayım.

ABSTRACT

Turkish nation, in other words our ancestors, that has an important place among 72 nations on earth not only had come forward with their warrior identity but also they had succeed to be model at technology and culture. Our ancestors that had life on very large area had settled to Anatolia after Malazgirt War and they had experienced different cultural, political and military accumulation through this way. As a result a very important cultural inheritance had remained to Turkish Nation. I think that we have responsibility in order to transform this civilization to next generation.

---

¹ Afyon Kocatepe Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğrencisi (edibane06@hotmail.com)

In my study I want to mention folk poets who there have been a few in recent years and had never found the price they had deserved especially one Âşık Şefkâtî who has folk poet(lover) fame in Anatolia and tells his notian's feeling, opinions and excitements with his instrument and his voice.

Key Words: Folk poets, Lover, Âşık Şefkâtî

II. HAYATI

Halk arasında Yaşar adıyla tanınan, hüviyette ismi Muhammet Reşat BÜYÜKGEDİK olan aşığımız Şefkâtî, Ankara'nın Beypazarı ilçesinin Uruş kasabasında, 20 Kasım 1951 tarihinde dünyaya gelmiştir.

Aşığımızın, ailesi eskiden Uruş kasabasında çeltik tarımıyla uğraşmış insanlardır. Babasının dedesinin(büyük dedesi), halk arasında 90 kıtlığı diye bilinen geçim zorluğu zamanında, yukarı köylere veresiye pirinç dağıttığını, elindeki pirinç tükenince ise hiç kimsenin kendisine borcu olmadığını söyleyerek, elindeki pirincin zenginlere gitmesini engellemek için böyle bir yöntem uyguladığını belirten aşığımız, zeki ve yardımsever bir aileden geldiğini vurgulamaktadır.

İlkokul mezunu olan Âşık Şefkâtî sürekli okuyarak kendini geliştirdiğini belirtmiş, bunu verdiği şu örnekle dile getirmiştir: *“Kızım lisede okurken altı yedi kadar sözcük sordu, ben de cevapladım. Biraz sonra kendi kendine söyleniyordu ‘güya biz lisede okuyoruz babam hep doğru söylemiş, inanmadım sözlüğe baktım’ diyerek gülümsedi.”* Bu örnekten de çıkaracağımız üzere, aşığımızın çok sayıda eser okuduğunu, bilgi dağarcığını genişlettiğini ve okuma meraklısı olduğunu anlıyoruz, şayet buna evinde bulunan birçok eser de şahit olarak gösterilebilir.

1944 yılında meydana gelen elim Uruş yangınında bütün Uruş kasabasını kül olmuştur. Bu yangın sırasında aşığımızın babası, evden sadece kitapları almış, duvarda asılı duran, o dönem için maddi değeri olan silaha bile *“Evim gittikten sonra seni ne yapayım.”* diyerek dokunmamıştır. Bu örnek, aşığımızın babasının da kendisi gibi okuma meraklısı olduğunu göstermektedir. Âşığımız ‘okuma hastası’ olduğunu, hastalık derecesinde okuduğunu, bunun sağlayıcısının ise babasının okuma alışkanlığı olduğunu söylemiştir.

Aşığımızın yıllarca okuduğunu son yıllarda artık çok okumaktan gözlerinin bozulduğunu bilmekteyiz.

Uruş kasabasında doğup, büyüyen Âşık Şefkâtî 16 yaşında evlenmiştir. Bu evliliğin uzunca bir hikâyesi vardır. Kısaca anlatırsak, Âşık Şefkâtî'nin sevdiği kızın, ailesi tarafından başka biriyle evlendirilmeye kalkınca, aşığımızın babası da boyuna muhalefet(boyu kısa olduğu için istememiştir) bu olaya kayıtsız kalmıştır. Bunun neticesinde sevdiği kız başka biriyle evlendirilmiştir. Bu olaydan sonra aşığımız, serseri bir tavır alıp, her şeyi gözden çıkarmış, dünyası boşalmıştır. Babası da bir yanlış yapar korkusuyla şimdiki eşiyle evlendirmiştir. Bu olay aşığı çok etkilemiş bunun sonucunda şu dizeyi dile getirmiştir.

*“Feryat feryat üstüne
Arş-ı âlâ inledi
Dilim dert yandı durdu
Kulaklarım dinledi.”*

Âşık Şefkâtî'nin başından geçen bu evlilik hikâyesinden sonra beş çocuğu olmuştur. Çocuklarına âşıklık geleneğinde yaygın olan ve dini, tarihi bakımdan önemli isimleri kafiyeli olacak şekilde seçerek; Aslıhan, Süleyman, Selvihan, Muzaffer, Muhammet Fatih isimlerini koymuştur.

Günümüzde tarım ile uğraşmayan aşığımız, 30 yıl süreyle belediye meclis üyeliği yapmıştır. Şuan Uruş Belediyesi Başkanlığı görevini yürütmektedir. Belediye başkanı olmadan önce evinin yanında bulunan marangoz atölyesinde oğullarıyla beraber ahşap işleriyle meşgul olup, ailesinin geçimini sağlamaktaydı. Âşık Şefkâtî belediye başkanlığı görevini üstlenmesiyle, eğitim açısından Uruş ilçesine çok önem vermiştir. Halka okuma alışkanlığı edindirmek için kütüphanedeki eser sayısını artırmış, bakmış ki halk kütüphaneye gelmiyor, aşığımız kıvrak zekâsını kullanarak kasabanın kütüphanesinden de destek alarak bir kütüphane de kahvehaneye yaptırmıştır. Bu vesileyle insanların sürekli gözleri önünde bulunan bu kitapları okuyacaklarını düşünmüş ve bunda da haklı çıkmıştır. Bu olay neticesinde kasabasının insanlarında okuma isteği artmıştır. Bugün kahvenin kütüphanesinde binlerce kitap mevcuttur.

Âşık Şefkâtî, belediye başkanlığıyla âşıklığın bir arada yürümediğini belirtmektedir. Kasabasının sıkıntılarını tespit etmek ve çözüm yolları aramaktan şiire yeteri kadar zaman ayıramadığını belirten Şefkâtî, insanların ilkokul mezunu olduğunu duyunca şaşırıklarını

bazen de küçümsediklerini söyleyerek, bir üniversiteden mezun olmayı çok istediğini de sözlerine eklemektedir.

III. SANATI VE ESERLERİ

Âşığımızın babasının çok kitap okuduğunu ve bilgin bir insan olduğunu vurgulamıştık. Âşık Şefkâtî'nin babası bu bilgi ve yetenekleri sayesinde, etkilendiği olaylar karşısında birkaç kıt'a söylemiştir. Bu yetenekler sadece aşığımızın babasıyla sınırlı değildir. Aşağıda da göreceğimiz örnekte olduğu gibi Âşık Şefkâtî'nin büyük oğlu (Süleyman BÜYÜKGEDİK) de *Ozanoğlu* mahlasıyla şiirler kaleme almaktadır. Tam olgunlaşmamakla birlikte babasına yazdığı nazireleri ve babasıyla yaptığı atışmaları vardır.

BABA OĞUL ATIŞMA

Âşık Şefkâtî

*Böyle nasihatler her zaman olmaz,
Dinleyip geçenden olma haa oğlum.
Mazlumların ahı cezasız kalmaz,
Sakin ah'larını alma haa oğlum.*

Ozanoğlu

*Ata nasihati başım üstüne,
Her sözünden memnun olurum baba.
Dost olurum daim Allah dostuna,
Hayır duasını alırım baba.*

Âşık Şefkâtî

*Hayatı, imanı, bilgiyle donat,
Yaratılmış her şey en güzel sanat,
Riyakârda olmaz kudüm meymenet,
Gösterişe namaz kılma haa oğlum.*

Ozanoğlu

*Bilgi güçlü silah ve güçlü iman,
Cahile, mazluma çiledir zaman,
Borcumdur kılarım kazaya komam,
Allah için namaz kılarım baba.*

Âşık Şefkâtî

*Gücün yettiğince yardımlaşan ol,
Hasta ziyaret et, darda koşan ol,
Hatır gönül soran, selamlaşan ol,
Zarara, ziyana, gülme haa oğlum.*

Ozanoğlu

*Kanını ve ahlakını taşıırım,
Gücüm nispetinde yardımlaşıırım,
İnsan olanlarla selamlaşırım,
Üzülecek yerde gülemem baba.*

Âşık Şefkâtî

*Nerde fitne görsen çık kes yolunu,
Kovucuyu tersle bur pis dilini,
Ahmaklığı uzak tut, tutma elini,
Aptalla hizaya geçme haa oğlum.*

Ozanoğlu

*Sen öğrettin kıracağım belini,
Zaten sevmem kovucunun dilini,
Şeytan tutsun ahmakların elini,
Alçakla hizaya geçemem baba.*

Âşık Şefkâtî

*Sen ki soyun Türk'tür dininse İslam,
Korkma sana sığmaz yönünse İslam,
Düşmanın pek çoktur seninse İslam,
Bunları aklından silme haa oğlum.*

Ozanoğlu

*Türk İslam doğmuşum Allah'a şükür,
Kâbe'yi sevmişim Allah'a şükür,
Gaflette kalırsam yüzüme tükür,
Aklımı aklımdan silemem baba.*

Âşık Şefkâtî

*Bu şuur olmalı her bir neferde,
Kıyamete kadar haçlı seferde,
Vatana kaç şehit mesut göklerde,
Her güleni dostun bilme haa oğlum.*

Ozanoğlu

*Türk İslam davası devamdır benim,
Bu şuur huzurum deva imdir benim,
Vatanım, namusum yuvamdır benim,
Hainleri dostum bilemem baba.*

Âşık Şefkâtî

*Büyük deden şehit, dedense gazi,
İnşallah Allah'ım onlardan razı,
Bir gün gelir ise düşman marazı,
Atalardan geri kalma haa oğlum.*

Ozanoğlu

*Kimi atam Şehit sen dahi gazi,
Olmaz mı yaratan sizlerden razı,
Vatan için biiyütmedin mi bizi,
Ben sizlerden geri kalamam baba.*

Âşık Őefkâti

*Benim bir canım var feda vatana,
Vatansız yaşınmaz minnet ne cana,
Vatan kan yazısı Şöyle baksana,
Onu taş ve toprak bilme haa oğlum.*

Ozanoğlu

*Korkutmaz duişmanım, yıldırılmaz Őiddet,
Canımız siperdir bedenimiz set,
Türkiye 'm payidar ebedi müddet,
Bundan başkasını bilemem baba.*

Âşık Őefkâti

*Őahlan oğlum duişman kurşun atanda,
Kaç atan var kefensiz Şu vatanda,
Şehit olup Őefkatide yatanda,
Kılıcını yere alma haa oğlum.*

Ozanoğlu

*Yeis duymam sen yerini alanda,
Utandırmam görev bana kalanda,
Ozanoğlu duişmanlarım gelende,
Gafil sınıfında kalamam baba.*

Âşık Őefkâti genç yaşıta İstanbul'a gitmiş ve burada iki yıl süreyle çalışmıştır. Bu geçen yaşıntısında, serde âşıklık olduğu için türkülerin eksiklerini tamamlamış ancak yazmayı düşünmemiştir. İstanbul'da bir çocuğun sokaktaki alelade lafları kâğıda dökerek, Şiir yazdım diye Âşık Őefkâti'ye gelmiş, aşığımız ocuk gittikten sonra “*Bu Őiirse ben âlâsını yazarım.*” diyerek oturmuş, emanet bir daktilo ile on iki kıt'a bir Şiir yazmıştır. Bu olay sonucunda Şairimizin Şiir yazma serüveni başlamıştır. Ancak kaleme aldığı bu ilk Şiir günümüzde elimizde bulunmamaktadır. O vakitlerde, çevresinde bulunan bir Arnavut kıızıyla bu Şiir vesilesiyle konuşmaya başlamışlar ve birbirlerini sevmişlerdir. Bu ilişki bir buçuk yıl sürmüştür. Bu arada aşığımız yukarıda anlattığım 16 yaşında evlendiği eşıyle ayrı yaşamakta, eşıyle mahkemelik olduğu için eşi babasının evinde, aşığımız ise İstanbul'dadır. İstanbul'da Arnavut kıızıyla yaşıadığı aşk devam ederken Âşık Őefkâti'yi çekemeyen birinin Arnavut kıza “*Muhammet Reşat evli, seninle gönül eğlendiriyor.*” demesiyle sevdiğiyle arası açılmıştır. Bu

olay sonucunda aşığımız kasabasına geri dönmüştür. Uruş'a geri dönen aşığımızın eski eşiyle arası düzelmiş ve iki ay sonra vatanî görevini ifa etmek için askere gitmiştir.

Bulunduğu yerde, yani Beypazarı civarında ismi duyulmuş başka âşık olmamakla birlikte yeni yeni birkaç kişinin ismi şair olarak anılmaktadır. Ozanımız ise yeni nesli cesaretlendirmek için çalışmalarında bulunmaktadır. Âşık Şefkâtî, başka yörelerden toplantı, konferans gibi âşık meclislerine, âşıkların grup halinde geldiği halde, yöresinde Koroğlu, Dertli gibi âşıklar yetişmesine karşın ozan, halk şairi, âşıkların olmadığından, yalnız olduğundan dem vurmaktadır.

Âşığımızın şiire merak sardığı ilk yıllarda çok yakınında olmasa da tüm Türkiye'de nam yapmış bir şahsiyet mevcuttu. Bu kişi ise Fevzi HALICI'dır. Fevzi HALICI, Konya Gazeteciler Cemiyeti'ni kurmuştur. 1957 yılında Türk Dil Kurumu üyesi olmuş ve 1959 yılında Konya Kültür ve Turizm Derneğini kurmuştur. 1968 - 1977 yıllarında on yıl Konya senatörlüğü yapan Fevzi HALICI aynı zaman İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı ve Atatürk Kültür Merkezi Bilim Kurulu onur üyesidir. Londra Rumi Komitesi, Aturjet ve Atatürk Dil ve Tarih Yüksek Kurumu üyeliği de bulunan halk şairi, Fezai mahlasıyla yazdığı şiirlerle geleneksel halk şiirini, çağdaş şiire uygulayan bilge insandır.

Fevzi HALICI'nın hayatını bu makalemiz içinde birkaç paragrafla anlatmamız imkânsız olmakla birlikte Fevzi Halıcı ismini ilk işittiğimizde aklımıza birçok etkinlik gelmektedir. Onun ismi sürekli Mevlana ve Konya Âşıklar Bayramı ile birlikte anılmaktadır. Çünkü Mevlana'yı dünyaya duyuran bu önemli şahsiyet Türkiye'de âşıklık geleneğinin küllerinden tekrar alevlenmesini sağlamış ve bu geleneğe yeni bir soluk getirmiştir. 1950'li yıllardan bugüne geleneksel olarak yapılan Konya Âşıklar Bayramı Türkiye'de pek çok aşığın buluşmasını sağlamaktadır.

Her yıl düzenlenen ve beş gün süren Konya Âşıklar Bayramına halk şairimiz, Âşık Şefkâtî 1980 yılında katılmıştır. Bu tarihte Fevzi HALICI'nın odasına giren Âşık Şefkâtî *“Hocam ben şiir söylüyorum, beni dinleyenler âşık gibisin, şair gibisin, diyorlar. Bir ayak ver irticalen üç dörtlük söyleyeyim, âşıksam mahlas ver değilsem gidip evimde, işime gücüme bakayım.”* demiştir. Fevzi HALICI da Âşık Şefkâtî'ye bir ayak vermiş, ardından aşığımız irticalen üç dörtlük söylemiştir. Fevzi HALICI da bunun karşılığında Âşık Şefkâtî'nin defterine;

*“Gün bu gün dem bu dem aşkın saati,
Gönlümüzde mananın harareti,
İstikbalin daim aydınlık olsun,
Sana mahlas verdim Âşık Şefkâtî.”*

Yazarak ona “Şefkâtî” mahlasını vermiştir. O güne kadar ismini mahlas olarak kullanan Âşık Şefkâtî, o günden bu yana şiirlerinde Şefkâtî mahlasını kullanmıştır.

Halk şiirine yönelmeden önce halk şiiri hakkında bir araştırma yapmamış olan şairimiz hala da halk şiiri hakkında kaynaklara başvurmamaktadır. Abdurrahim KARAKOÇ, Âşık Şefkâtî'nin *Ağartma Taşı* isimli eserinin önsözünü yazdığı yazıda belirttiği gibi aşığımız duruşuyla, sesiyle, kaleme aldığı şiirleriyle tam bir âşık edalı insandır. “*Bey pazarı ilçesinin URUŞ Nahiyesinde doğup büyüyen Yaşar BÜYÜKGEDİK(Şefkati) Türk Halk edebiyatının gür sesi, tükenmez soluğudur. O şiirlerini şiir olsun diye yazmaz. Duygularını samimi olarak güzel üslûpla söylediği için sözleri şiir olur. Yani, yapmacık değil, sanatın özü ve mayasıdır. Mert tok sözlü, amma içten ve babacan tavırla beraber konukseverliği, dostluğu, doğruluğu nefsinde harman etmiş bir gönül adamı. Maşallah öfkesi de gür şairin. Eğer öfkesiz olsaydı şiirleri bibersiz kebaba benzerdi. Sevgiyi tuz, öfkeyi biber kabul eden edenler için Şefkati'nin şiirlerine doyum olmaz. Hele bir de sazıyla beraber kendi sesinden dinlerseniz, Köroğlu dirilip gelmiş zannedersiniz.*”²

Şairimizin şiirlerinin hemen hepsinin ayrı bir konusu hikâyesi mevcuttur. Çünkü o Karakoç'un da belirttiği gibi şiirlerini şiir olsun diye yazmaz; her şiirinin ayrı bir hikâyesi vardır. Âşık Şefkâtî sadece durumlar karşısındaki duygularını dile getirmek için söz söyler ve bunlar şiir olur. Şairimizin bir video paylaşım sitesinde yer alan videosunda³ yer alan Köroğlu'na nazire gibi düşünülen şiirinin hikâyesi de yine halkın sürekli yakındığı konulardan biridir.

*Yine düzen bozuk Bolu şehrinde,
Kalk da icabına bak be Köroğlu.
Doğrular perişan deyyuslar zinde,
Kılıçlık kelleler çok be Köroğlu.*

*Sen gideli zincirliiler türemiş,
Gel de bir gör neler neler üremiş,
Zorbalar şehre ayak diremiş,
Dibinden kıracak yok be Köroğlu.*

² Ağartma Taşı, Söz Başı, Ankara, 1997

³ <http://www.youtube.com/watch?v=b9uhE4e85PA>

*Yiğitliğe örnek sen kaldın dünden,
Kalleşe kancığa doğar gün günden,
Mertliğin uğruna dökülen kandan,
Kızarmıyor artık gök be Köroğlu.*

*Devlette girerse böyle çamura,
Güç yeter mi bu hatayı tamire,
Bu yolsuzluk adaleti kemire,
Kimlere emanet hak be Köroğlu.*

*İhaleyi gördüm fesadı gördüm,
Sopayı, satırı, masatı gördüm,
Çeteye verilen fırsatı gördüm,
Kemiğe dayandı ok be Köroğlu.*

*Halimizden bilmez beylerin beyi,
Haramiler mesken tutmuş kaleyi,
Bize reva görüyorlar çileyi,
Yeniden dağlara çık be Köroğlu.*

*Neden böyle değişmiyor huyları,
Dikenleşti Şefkatinin tüyleri,
Zorbaya kol gerer bolu beyleri,
Azı dişlerini sök be Köroğlu.*

Güneydoğu ve Doğu Anadolu bölgelerinde varolan âşık kahveleri, Ankara ve yöresinde yoktur. Daha başka bir ifadeyle, âşıklık geleneği de yoktur. Âşık Şefkâtî kendisini âşık kabul ettirebilmek için epeyce uğraş vermiştir. Bunu da bir kaç örnekle dile getiren aşığımız şöyle anlatmaktadır:

“Şurada, evin önünde saz çalıyordum, yaşlılardan biri çarşıya gidiyordu. Döndü oğlum çoluğa çocuğa karıştın bırak şu aşkı meşki dedi. Der demez saz kucağımdaydı zaten başladım söylemeye, adamın çocukluktan o yaşına gelene kadar başından geçenleri yedi kıt’ada deyiverdim. Dinledi gitti. Bir çay içmiş, şu köşeden bağırdı Şefkatiii diye, buyur amca dedim. Oğlum ben seni yanlış tanımışım bundan sonra şefkatisin dedi. Öldü gitti Şefkati diyerek, adımı hiç söylemedi.

Bir diğer hikâye ise şöyledir:

“Ben Konya’dan geldim saz kucağımda, saz çalıyorum. Birisi geldi şuraya (marangozhaneye), ev yaptırıyormuş, yorulmuş, bezmiş marangozhaneye iş yaptırmaya gelmiş. ‘Bu dünyada işin iş amma öteni bilmem’ dedi Saz kucağımda başladım;

BİR GÜN

*Som altından köşkün olsa ne çıkar,
Kefenin cebi de yoklanır bir gün.
Dünyadan kir bile götüremezsün,
O da teneşirde paklanır bir gün.
Kuvvetin çözülür gevşer kasların,
Tezden unutulur gider seslerin,
Bir kenarda dursun düşman küslerin,
Evlatların bile saklanır bir gün.
Bir omzundaki selametindir,
Bir omzundaki felaketindir,
Amâlin kötüyse sual çetindir,
Yoklama defterin yoklanır bir gün.*

*Bâki gibi sarılmışsın dünyaya,
Bir incele, ne durumda ar hâyâ,
Duyguların âmâ, kalbinse kaya,
Talaşın dünyadan paklanır bir gün.
Şefkatî gafletle uyuma sakın,
Ölüm ta burnunun ucundan yakın,
Aşkın Hakk'a olsun, ebed merakın,
Senin de defterin şaklanır bir gün.*

Örneklere görüldüğü gibi aşığımızın yöresinde benimsenmesi zor olmasına karşın Türkiye çapında gerek yerel gerekse ulusal basında zaman içinde birçok programa katılmış, dinleyenler tarafından büyük ilgi görmüş ve onların nazarında hak ettiği değeri kazanmıştır.

Toplam 3000'i aşkın şiiri olan Âşık Şefkatî birkaç şiiri hariç tüm şiirlerinde mahlasına yer vermektedir. Bunlar içinde 3-5 şiirinde ve serbest şiirlerinde mahlasına yer vermemiştir. Elimizde yer alan bu 3000'i aşkın şiirinde aşığımız; aşk, din, sosyal hayat, fakirliğe isyan, vatan sevgisi gibi her türlü konuya değinmiştir. Maddi durumu kötü olmamasına karşın içinde yaşadığı toplumda varolan fakirlerin dili, ezilmişlerin sözcüsü olmuş; aynı zamanda vatanperver olarak vatanına, devletine arka çıkmış, aşağıda göreceğimiz örnekte olduğu gibi yanlışları görerek göstererek, halk şairinin vazifesi gereği halkını dile getirmiş, kendi duygularından hareketle onların sözcüsü olmuştur.

Âşık Şefkatî şiir yazmaya başladığı ilk yıllardan beri birçok yarışmaya katılmış ve çeşitli ödüllere layık görülmüştür. Acemilik dönemi denilen, şiir yazmaya yeni başlanıldığı dönemde şairimiz Kültür Bakanlığı'nın açmış olduğu bir şiir yarışmasında aşağıdaki şiiri ile mansiyon ödülünü kazanmıştır.

*Türkün istiklali için savaşa,
Girişine hayran oldum Atatürk.
Diriliş ruhunu bir başta başa,
Verişine hayran oldu Atatürk.*

*Bir millet çıkardın bunca yoklardan,
Yılmadın kurtuldun hep tuzaklardan,
Büyük Türkiye 'yi çok uzaklardan,
Görüşüne hayran oldum Atatürk.*

*Türkün iniltisi tutarken arşı,
Sayende söylendi İstiklal Marşı,
İlkel silahlarla Dünyaya karşı,
Duruşuna hayran oldum Atatürk.*

*Vatanlaştı Türkün kemiği eti,
Dehanla def ettin çok felaketi,
Bu Cumhuriyeti milli devleti,
Kuruşuna hayran oldum Atatürk.*

*İnsan geleceği bilmezse eğer,
Doğmuş ışıkları karanlık boğar,
Çocuklara bayram çocuğa değer,
Verişine hayran oldum Atatürk.*

*Tutuşturdun ilim çıralarını,
Sıyırдың ufğumun karalarını,
Milletin kanayan yaralarını,
Sarışına hayran oldum Atatürk.*

*Çoğu; seni gerçek anlamaz bile,
Düşmanın bu günkü gerçeği hile,
Atmış yıl önceden bu günler ile,
Yarış'ına hayran oldum Atatürk.*

*Seni tanır sever kanı Türk olan,
Yabancılar Türk'e dost derse yalan,
Şefkatiyi doğru ışığa salan,
Görüşüne hayran oldum Atatürk...*

Şairimizle şiirlerini kaleme aldığı defterlerini incelediğimizde, aşığımızın şiirleri üzerinde fazla oynama yapmadığını, genellikle ilk seçtiği kelimelerin yerli yerinde ve şiirlerin anlam bütünlüğüne uygun olduğunu görmekteyiz. Şiirlerinin münekkiddinin yine halk

olduğunu belirten şairimiz, şiirlerini herhangi bir kişiye okutmamaktadır. Emk. Albay Enver TUNCALP'in de belirttiği gibi şiirleri tatlı, pürüzsüz, Türkçemize has bir şive ile yazılmıştır.⁴

Şiirlerini kaleme alırken uzun süre düşünmeyen Âşık Şefkâtî, şiirlerin kendiliğinden döküldüğünü, bazen gördüğü rüyada dahi şiirler okurken uyanıp bunları kaleme aldığını belirtmiştir.

Dünya üzerinde milyarlarca insanın başından bir gün içinde bile onlarca olay geçmektedir. Ve insanların ölümlerine baktıklarında, geride tek bir payda vardır o da aşktır. İnsan hayatı boyunca en az bir kere tattığı bu duygu son yıllarda üzerinde çok konuşulan konu olmuştur. Bu konuşmalar, aşk tanımlamaları o kadar fazladır ki artık aşk kelimesi ne Mecnun'u çöllere düşüren his, ne de Ferhat'ın dağları delmesine vesile sebep olan gayedir. Günümüzde, sevgililer ne Divan Edebiyatındaki gibi eşsiz ne de sevgiler Halk Edebiyatındaki gibi sonsuzdur. Artık aşklar gündelik ilişkilere dönmüş ve hiçbir şey ifade etmeyen cismani hal almıştır. Gençliğinden beri kalbinden aşkı çıkarmayan Âşık Şefkâtî'ye göre ise aşk;

*Beni gördüğün zaman için titremiyorsa
Âşık değilsin gülüm sadece seviyorsun
Aklın benim yanımda gezmeye gidiyorsa
Âşık değilsin gülüm sadece seviyorsun*

*Zaman uçup gitmezse bir araya gelince
Eğer sıkılıyorsan gözlerine dolunca
Hemen özlemiyorsan bir an ayrı kalınca
Âşık değilsin gülüm sadece seviyorsun*

*Geceleri yüzüne yastıklar batmıyorsa
Başkasıyla görünce tedirgin etmiyorsa
Ellerin yüreğini sıkıca tutmuyorsa
Âşık değilsin gülüm sadece seviyorsun*

*Eğer ki bir tek olsun hatamı görüyorsan
Yargılıyorsan beni karara varıyorsan
Arada şüphelenip kendine soruyorsan
Âşık değilsin gülüm sadece seviyorsun
Bir de dilin tutulup dimağın göçmüyorsa
Şefkati'ye sarılmak içinden geçmiyorsa
Ayrılığa düşünce iştahın kaçmıyorsa
Âşık değilsin gülüm sadece seviyorsun*

⁴ <http://www.asiksefkati.com/index.asp?sayfa=2>

Bir diğerk Şiirinde ise ÂŞık Şefkâtî sevgilisine seslenerek;

*Bizi anlatıyor aşk Őarkıları
Bizi anladın mı kurban olduğum
Öldürecek kadar çok yapma bari
Nazı anladın mı kurban olduğum*

*Her an böyle yanıp duracağız biz
Bu aşk için hesap vereceğiz biz
Ne diyorsa tek tek göreceğiz biz
Yazı anladın mı kurban olduğum*

*Dünya handır gelip gelip giden var
BoŐa değil her Őeye bir neden var
Acı verip bir imtihan eden var
Bizi anladın mı kurban olduğum*

*Bize kalsa bu hasreti haklarız
Kavuşuruz kendimizi aklarız
Yana yana içimizde saklarız
Közü anladın mı kurban olduğum*

*AŐktan kaçabilmez ağalar beyler
Umutlar insanın gönlünü eyler
Elbette son defa yaratan söyler
Sözü anladın mı kurban olduğum.*

Demekte ve sevgilisine, sitem içinde arzularını anlatmaktadır.

KoŐma, varsağı, semai, destan gibi ÂŞık Edebiyatı nazım türlerinin yanında mani, türkü gibi Anonim Halk Edebiyatı nazım Şekillerini de kullanan ÂŞık Şefkâtî, genellikle koŐma nazım Őeklinin taŐlama türünde Şiirler kaleme almaktadır. Bunun sebebi ise âŐıđın halk ile iç içe yaŐamasından dolayı halkın sorunlarını çok iyi bilmesi ve halkın menfaatlerine uygun hareket etmeyen kişi veya kurumlara karşı takındığı eleŐtirel tutumdur. ÂŞık Şefkâtî mizacı gereği öfkesi bol bir insandır. Kötülüğe karşı boyun eğmeyen, dik duruŐlu ve menfaat karŐılıđı bir kelime dahi yazmayan bir insandır. Bu sebeple eserleri taŐlama ağırlıklı olup kaleme aldığı 3000’i aşkın Şiirinde neredeyse tüm nazım Şekillerini kullanmıştır.

Şiirlerini çoğunlukla hecenin 11’li kalıbıyla yazan ÂŞık Şefkâtî bunların yanında,

BENİ CEZBETTİ

*Evinde Kur'an,
İçinde iman,
Durduğun kıyam,
Beni cezbetti.*

*Güzellik yalan,
Geçici olan,
Ruhtaki cılan,
Beni cezbetti.*

*Bilgin hünerin,
Hünerde terin,
Kına ellerin,
Beni cezbetti.*

*Tuttuğun yolun,
İffetli halin,
Hak diyen dilin,
Beni cezbetti.*

*Yoluksuz kaşın,
Örtülü başın,
Hakka gö yaşın,
Beni cezbetti.*

*Şefkati özel,
Okuma gazel,
İmanlı güzel,
Beni cezbetti.*

Beni Cezbetti isimli şiirinde görüldüğü gibi 5'li ve

SEN OLURSUN

*Beni benden alan ancak,
Sen olursun sen olursun,
Düşünceye salan ancak,
Sen olursun sen olursun.*

*Alıp giden sevincimi,
Tüketen bütün gücümü,
Kat kat artıran acımı,
Sen olursun sen olursun.*

*Düşmanın elini öpen,
Cilve yapıp gözün kıpan,
Ellerinen nispet yapan,
Sen olursun sen olursun.*

*Hiç olup göklere ağan,
Yaş olup yanağa yağan,
Akibet dizini döven,
Sen olursun sen olursun.*

*Ebedi ibret almayan,
Sevgide vefa bilmeyen,
Gideni geri gelmeyen,
Sen olursun sen olursun.*

Sen Olursun isimli şiirinde olduğu gibi 8'li hece ölçüsüyle yazılmış şiirleri de vardır. Ayrıca şairimizin Çanakkale Şiiri⁵ aruz vezniyle kaleme alınmış bir şiirdir.

Âşık Şefkâtî'nin basılmış 4 şiir kitabı vardır. Ayrıca çalışmaları tamamlanmış yakın zamanda bastırmayı planladığı bir kitabı daha mevcuttur. Basılmış halde bulunan şiir kitaplarının isimleri ise şu şekildedir.

1. Kan Çiçekleri
2. Yaradana iltica
3. Ağartma Taşı⁶
4. Üvey Evlatlar⁷

Âşığımızın kitaplarına isim olan şiirleri ise şunlardır:

YARADANA İLTİCA

*Ya Rabbi maddenin kölesi olup,
Uykuyu bölenden sana sığındım,
Doğrularдан ürküp uzakta kalıp,
Domuzca ölenden sana sığındım.*

*Zıkkımlanıp besmelesiz, şükürsüz,
Vicdanlar kapkara, diller zikirsiz,
Kalpleri mühürlü, yüzleri nursuz,
Semirip gülenden sana sığındım.*

---

⁵ <http://www.youtube.com/watch?v=WrqesjK-SCO>

⁶ Pirinci ağartmak için kullanılan ağır taş.

⁷ Âşık Şefkâtî'ye göre Halk Ozanları devletin üvey evlatlarıdır.

*Kartalmış ataşlık odunlarından,
Sakallı, bıyıklı kadınlarından,
Beş karıyla evli hadımlarından,
Fitneden yalandan sana sığındım.*

*Kimisi abdestsiz imama uyar,
Kimisi kanunen devleti soyar,
Açık isim saysam kanunsuz sayar,
Falandan, falandan sana sığındım.*

*Şefkatî'ye tutarlar kin yükünü,
Taşlayınca yaralılar sakınu,
Doğruların gariplerin hakkını,
Alandan, çalandan sana sığındım*

ÜVEY EVLATLAR

*Söz insanın cevheridir,
Kıymet bilen dinler bizi,
Söz akılın askeridir,
Arif olan anlar bizi.*

*Adımız hep yaşayacak,
Mana yükü taşıyacak,
Bir gün rahmetli diyecek,
Anacaklar canlar bizi.*

*Sözümüzde sırlar saklı,
Fikrimizde sevgi yüklü,
Ölürüz bu yolda haklı,
Yıldırılmaz kinler bizi.*

*Kötülüğü cümle tanır,
Şeytana ahmak inanır,
Yüzler kötüledim sanır,
Sevecektir binler bizi.*

*Beden buradan geçende,
Ölüm şurubun içende,
Sevenler sözüüm açanda,
Okur okur inler bizi.*

*Şefkati uyma gafile,
Üzülme başsız laf ile,
İnceleyip insaf ile,
Taşır olur tenler bizi.*

Uruşlu Âşık Şefkâtî'ye göre halk şairi, Dede Korkut gibi bilge kişi, halkın içinde yaşayan, onların göremediğini gören, söyleyemediklerini söyleyen kişidir.

Aşığımız, günümüzde halk şairlerinin bu vasıflardan uzaklaşmaya başladığını, bunların yerini para ve eğlence aldığını ifade etmektedir. Günümüzde bazı halk şairlerini iki büklüm gördüğünü yani bazı menfaatler icabı sanatı, halkı için değil de bazı kimseler için çalışmalar yaptığını şahit olduğunun altını çizmiştir. Bu durumun kendini üzdüğünü, bir halk şairine yakışmadığını belirtmektedir. Bu durumlara tanık olduktan sonra artık eskisi gibi programlara katılmadığını dile getirmektedir.

Âşıklık geleneğinde geçmişte varolan usta-çırak ilişkisinin günümüzde ortadan kalktığının altını çizen Âşık Şefkâtî, artık çırak yetişmediğini vurgulamaktadır. Bunun neticesinde şuanda kendi geleneğini devam ettirecek bir çırağı da yetişmemektedir. Âşık Şefkâtî, usta mallarının kelimelerini değiştirerek şiirler yazılmasının gün geçtikçe arttığını, âşıkların eski üretkenliğini kaybettiğini söylemektedir. Ama bunların yanında âşıklık geleneğini devam ettiren ozanların da olduğunu eklemektedir.

Âşık Şefkâtî, geçmişte olduğu gibi günümüzde de halka ulaşmanın birinci basamağı olarak halk ozanlarından geçtiğini söyler. Halkın içinde yaşayıp, halkın dilini konuşan bu kişilere devletin sahip çıkması gerektiğini belirtir. Şayet devletin kendilerine sahip çıkması halinde, ozanların halk ile devlet arasındaki uçurumun kapatacağını ifade etmektedir. Devlet sahip çıkmayınca, halkın da âşıklardan uzaklaştığını, onlara para gözüyle baktığını yani “âşıkların bir kıymeti olsa devlet sahip çıkar.” anlayışına kapılarak halkın âşıklardan uzaklaştığını söylemektedir. Böyle bir ortamda devletin kendilerini sahiplenmesi halinde halk ozanlarının tesirinin artacağına inanmaktadır.

Günümüz âşıklarından arkadaş olarak Kazanoğlu'nu (Selahattin KAZANOĞLU) dürüst, güçlü şiir yazarı biri olarak anlatmaktadır. Âşık Dîdârî'nin şiirlerini beğendiğinin altını çizen Âşık Şefkâtî manevi ustası, ekolumuzun sahibi dediği Abdurrahim KARAKOÇ'a ayrı bir saygı ve sevgi duymaktadır.

Geçmiş yüzyıllarda âşıkların diyar diyar gezerek şiirlerini söylediklerini bilmekteyiz. Bunların bazıları yazıya geçirilmeden kaybolduğuna ya da muharrirlerin yanlış anladıkları yerleri kendilerinin tamamlamak suretiyle yazıya geçirdiklerine

önceki bilgilerde değinmiştik. Günümüzde ise artık teknolojinin geliştiği bilgisayarların, video çekim aletlerinin ve ses kayıt cihazlarının arttığı bu dönemde aşığımız teknolojiden epeyce faydalanmaktadır. Günümüzde kullanılan bu cihazlardan yararlandığı söyleyen âşığımız, içinde bulunduğumuz zaman diliminde âşıklığın bile reklam ile yapıldığını belirtmektedir. Bunu bir örnekle somutlaştıran aşığımız, ikinci kitabı çıktığından medyada çıkan Abdurrahim KARAKOÇ'un kaleme aldığı tanıtıcı yazı sayesinde kitabının İngiltere'den bile okuyucu bulduğunu anlatmaktadır.

Âşık Şefkâtî, âşıkların köy kahvelerinde saz eşliğinde şiirler söylemesinin ya da hikâyeler anlatmasının yerini günümüzde medya kuruluşlarında programlar vasıtasıyla halka ulaşmasının aldığını söyler. Kendisinin de resmi ve özel, birçok kanalda programlara katıldığını anlatan aşığımız kendilerini konuk eden kişi çoğunlukla kendilerinden yani âşıklık geleneğinden bî-haber olduğundan yakınmaktadır.

İnternetin öneminin arttığı bu dönemde aşığımız da çağa ayak uydurarak <http://www.asiksefkati.com/> isimli internet sitesini kurmuş, orada şiirlerinden birkaç örnek yayınlamıştır. Âşık Şefkâtî, yine internet vasıtasıyla birçok medya kuruluşuna taşınan, Çanakkale Şiiri sayesinde Türkiye'de epeyce yankı uyandırdığını, epeyce tebrik telefonu aldığını söylemektedir. Beypazarı'nda yayın yapan bir televizyon kanalında bir sene süreyle program yaptığı söyleyen Âşık Şefkâtî, bir TV kanalına rica minnet bir program yaptırmış, ertesi gün ise TV kanalının santralleri kilitlenip yoğun istek aldığı için bu kanalın ricası ile çok sayıda program yapmıştır. TV programlarından hariç, birkaç radyo kanalında programlarda yer almıştır.

Şiirlerini dergi ve gazetelerde yayınlamayan aşığımızın, *Bayram* isimli şiiri bir dergide kapak resmi olarak yayınlanmıştır. Bu şiir de dâhil olmak üzere aşığımız herhangi bir dergi veya gazeteye yayınlansın diye şiir göndermemiştir. Âşık Şefkâtî 150-160 kadar şiirlerini yukarıda ismini verdiğimiz kişisel internet sitesinde örnek olarak yayınlamaktadır. Âşık Şefkâtî bu siteye epeyce emek harcamış ancak sitenin servis sağlayıcısını çökmesi sonucu bütün bu şiirlerin kaybolmuştur. Şuanda ise sitede ilk halinde olduğu gibi eksikleri ile eski veri tabanı yer almaktadır. Âşık Şefkâtî'nin

3000'i geçkin Őirinden kendisinin yaptığı 30 kadar bestenin yanında Hasan SAĞINDIK tarafından bestelenmiŐ⁸ bir Şiiri de vardır.

ÂŞık Şefkâtî'nin Şiirleri ve ŐairliĐi hakkında birçok üniversitede tez yapılmıştır. Yalnız bu çalışmalar sadece öğrencileri tarafından yapılan üniversitelerin kütüphanelerinde kalmıştır. ÂŞığımız Şiirlerinin kaybolup gitmemesi, bu kültür hazinesini gelecek kuşaklara aktarabilmek için tüm Şiirlerinin yer aldığı bir vcd hazırlamak istemektedir.

Biz de binlerce Şiiri olan bu bilge kişinin tüm Şiirlerine yer veremesek de elimizde bulunan birkaç Şiirini aşağıda vermek düŐüncesindeyiz.

---

⁸Hasan Sağındık tarafından bestelenmiŐ Şiiri: <http://www.umutfm.com/izle.php?id=5464>

BENİ HATIRLA

Gardaş sileceksen gözüüm yaşını,
Kâbeye erince beni hatırla.
Al götür aşk dolu özüm yaşını,
Vakfeye durunca bani hatırla.

Kalbimi salatu selamım götür,
Sor: neden vuslatı neden uzatır?
Hasret ateşiyle neden ağlatır,
Huzura varınca beni hatırla.

Deki şimdi bir şey oldu sabrına,
Şu anda meczup'un ağlıyor yine,
Gözün yaşlı ol resulün gabrine,
Yüzünü sürünce beni hatırla.

Dua et Allaha arz eyle hali,
Nasip bekliyor de, sevdalı deli,
Bembeyaz, yakasız, kefin misali,
İhrama girince beni hatırla.

Say yaparken safa Merve arası,
Malum olsun ismailin(as) narası,
Çık hiraya, orda vahiy mağarası,
Varıpta görünce beni hatırla.

Tavafta dileğim aklında kalsa,
Hatıra gelirse gözlerin dolsa,
Şeytanı laneye temsil'de olsa,
Taşları vurunca beni hatırla.

Kutlu diyarlarda nefes almanın,
Hak için kurbana bıçak çalmanın,
Ol habibin huzurunda olmanın,
Havası sbarınca beni hatırla.

Gardaş emanet bu söylemem daha,
Bunca yazı şahit yalvar Allaha,
Allahın habibi, resulullahı,
Selamım verince beni hatırla.

Unutma haa nasretimi hissette,
Bir şefkati ağlar de memlekette,
Ulu yola düşmüş kederde, dertte,
Bir topal karınca beni hatırla.

Not: Âşık Şefkâtî'nin hacca giden bir arkadaşıyla gönderdiği *Beni Hatırla* şiiri, ertesi yıl hacda

Beypazarı müftüsü tarafından sohbetlerde okunmuştur. Hacdan gelen bir hacı Şefkâtî bizi ağlattın deyince. Âşık Şefkâtî ben hacca gitmedim ki demiş, o hacı da senin şiiri müftü efendi okudu bizler ağladık demiştir.

AL TINDA KALDIK

Her kafadan bir ses çıkıyor şimdi,
Beyinsiz başların altında kaldık.
İnsan yaşamaktan bıkmıyor şimdi,
Lüzumsuz işlerin altında kaldık.

Âlimler korkudan köşeye sindi,
Cahil ükelalar meydana indi,
Yatakta uykular kâbusa döndü,
Korkulu düşlerin altında kaldık.

Kahrediyor müslümana hücumlar,
İnananlar yaşamaktan mahrumlar,
Kan gölünde boğuluyor mazlumlar,
Kahırlı yaşların altında kaldık.

Kayıp olduk yüreklerin pasında,
Köle olduk avrupanın kösünde,
Esir pazarında gün ortasında,
Can yiyen leşlerin altında kaldık.

Felaket gelirken pıstığımızdan,
Dinsizlere karşı sustuğumuzdan,
Şefkati der küfre dostluğumuzdan,
En ağır daşların altında kaldık.

KÜFRÜN YÜZÜNE TÜKÜR MÜSLÜMAN OL MÜSLÜMAN

Senin yüreğindeki, bu sis, bu yangın, duman,
Ehlisalip kurşunu, anladın mı Müslüman?

Hakka sarılıp kalkan, ruhlar uykuya yatmaz,
İlahi aşkla akan, gözleri uyku tutmaz.

Küfre yol açıyorsun sen böyle sine sine,
O yüzden haç saplanır islamın sinesine.

Kurtuluş tevhidedir, paslardan arınmaktır,
İslamı yaşamaktır, küfürden korunmaktır.

*Kir akan kalemlerden kan kusan dudaklardan,
Vatan kurşunlanıyor, bu hain odaklardan.*

*Bizler yaralanmışız, sürünürüz yüz üstü,
Ya rab bize yardım et, sensin mü'minin dostu.*

*Parça parça böldürtme, birliği nasip eyle,
Türk İslam âlemine hürlüğü nasip eyle.*

*Ziyaretsiz mezarlar dualara kavuşsun,
Adaletsiz zındanlar, şua lara kavuşsun.*

*Namaz davetiyesi coşsun minarelerden,
Zulümün zincirleri düşsün minarelerden.*

*Rüzgârına kavuşsun Bayraklar gönderinde,
Bütün yollar birleşsin islamın önderinde.*

*Sarılsın yaralarım, dursun sızan kanlarım,
O zaman Müslümanlar, birleşmiştir anlarım.*

*Anlarım tüm çakallar, sırtımızdan inmiştir,
Anlarım ayrılığım, acılarım dinmiştir.*

*Asırlara sığmayan acılı bekleyişten,
Kurtulmanın vaktidir, bahar doğuyor kıştan.*

*O kutlu sabahlarda, âlemler nur olacak,
İnsanlarda: tebessüm ümit huzur olacak,*

*Yıkılacak haçlının, kin putları art arda,
Şaşıracak yeniden doğuşa haçlılarda.*

*İnsanlar yaşayacak insanlar gülecektir,
O günler çok yakında o günler gelecektir.*

*Bin bir tuzaklı yolda gaflete düşme amannn,
Küfrün yüzüne tükür, Müslüman ol, Müslüman.*

ÇANAKKALE GEÇİLMEZ

*Niye verdik her evden bir şehit yatar orda,
Şühedalar nöbette Bayrağı tutar orda.*

*Salibin üstümüze kaçınıcı gelişi bu,
Hilalin zaferlerle göğe yükselişi bu.*

*Tufanlara örnekti koparılan velvele,
Haçlının suratına tokatsın Çanakkale.*

*Şerefsiz şer güçleri kudurmuş geliyordu,
Dedelerim imanla denize kilit vurdu.*

*Tekbirlerle birlikte, aşk ile coşuyordu,
Şehadet şerbetiyle, göğe yükselen ordu.*

*Ortaya yürek konmuş can konmuş Vatan diye,
İnmesin Bayrak diye, susmasın ezan diye.*

*Hâlâmı bilmeyen var düşmanın niyetini,
Kaç kere ödedik biz, Vatanın diyetini.*

*Dünkü beş kollu düşman elliye çıktı heyhat,
Düşman bu günkü gibi, dün de kancıktı heyhat.*

*O günleri andıkça uyanır mı kör kalpler,
Şimdi ruhsuz, imansız, viran oluyor kalpler.*

*Uyutulan nesiller dinsizlerle eşleşmiş,
Yarab neden insanlar aptallaşmış keşleşmiş.*

*Bunun için mi Vatan kan tazeler durmadan?
Düşman oyunlarında yön tazeler durmadan.*

*Fitneden nimetleri toplamış çiçek gibi,
Fakat er meydanında, ezilmiş böcek gibi.*

*Aramızda gafiller olmuşta, olacakta,
Onlar düşman maşası, bu gün ve gelecekte.*

*Bu günkü gafletlere, üzüntüyle şahitler,
Nasıl üzülmeyinler, şehit oğlu şehitler.*

*Kafatasında kurşun nöbet bekler şehidim,
Ben onların boğazda durduğuna şahidim.*

*Ölçülere sığmıyor bakılınca galibe,
Tevhidin güllesidir inen ehli salibe.*

*Biz şehit torunları, üstü küllenmiş koruz,
Her an heyecan ile vazife bekliyoruz.*

*Türk İslam var oldukça bu boğazlar açılmaz,
İşte destanın adı, Çanakkale geçilmez.*

*Not: Âşık Şefkâtî'nin babasının babası Hacı
Mustafa dedemi de Çanakkale şehididir.*

IV. SONUÇ

İslamiyet'ten önce Türklerin sözlü edebiyatında Kam, Baksı, Şaman ismi verilen Ozanlar yer almışlardır. Önceleri hikâye, destan ve kahramanlık şiirleri terennüm eden bu kimseler zamanla Âşık edebiyatının ortaya çıkmasını sağladılar. Böylece halk şairi de denilen âşıklar ortaya çıkmıştır. Bu insanlar şiirleri ve yetiştirdikleri çıraklar sayesinde birçok ekol meydana getirmişlerdir. Bu gelenek günümüze kadar devam etmiş ve etmektedir. Bu âşıklar hakkında günümüze kadar birçok araştırma yapılmıştır.

Biz de bu araştırmamızda âşıklık geleneğini devam ettiren, halk edebiyatının nazım şekillerini kullanarak, halkın gür sesi olan Âşık Şekâtî'yi anlatmaya çalıştık. Âşık Şekâtî'yi gerek şiirleri gerekse eşsiz sesi sayesinde dinleyenlerinin kalbinde taht kurmuş bir âşıktır. Biz onun şiirlerinden örnekler vererek hayatı ve sanatı hakkında bir takım bilgilere yer verdik. 1951 yılında dünyaya gözlerini açan aşığımız Türkiye'nin birçok yerine gitmiş ama yaşadığı yer sürekli ailesinin yanı, yani Beypazarı'nın Uruş kasabası olmuştur. Yaşadığı yerin konumu gereği, âşıklık geleneğinin hala canlı olduğu Doğu ve Güneydoğu vilayetlerine uzak olması sebebinden adı yeterince hafızalarda yer tutamamış bir âşıktır. Ama şu bir gerçektir ki onun gür sesini ve eşsiz şiirini bir kez işiten birinin onu hayatı boyunca unutmayacağı âşikârdır.

Bu çalışmamızda, onun sesini edebiyat meraklılarına duyurmayı, bu işe hevesli ve yetenekli olanların karşısına bir kültür hazinesi misali duran Âşık Şekâtî'yi çıkarmayı, onu edebiyat camiasına tanıtmayı amaçlıyoruz.

Bu çalışmayı hazırlarken onca işinin arasında bize zaman ayıran ve konukseverliği ile takdirimizi kazanan Anadolu'nun yaşayan Köroğlu'su, duruşuyla ve eserleriyle eşsiz halk sanatkârı Âşık Şekâtî'ye; diğer taraftan bu çalışmanın hazırlanış ve tamamlanış aşamasında eleştiri ve tavsiyeleriyle, bilgi ve tecrübesini bizden eksik etmeyen saygı değer Hocam Yrd. Doç. Dr. Ömer ÖZKAN'a sonsuz teşekkürü bir borç bilirim.